

Varkauden kaupungin konserniohje

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällys

1 JOHDANTO	2
2 KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE	2
3 KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA	2
4 KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN	2
5 KONSERNIOHJEEN SITOVUUS	3
6 KAUPUNKIKONSERNIIN KUULUVAT YHTEISÖT	3
7 KAUPUNGIN KONSERNIJOHTO JA TOIMIELINTEN TOIMIVALLAN JAKO	4
8 KAUPUNKIKONSERNIN TALOUDEN JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU JA OHJAUS	6
9 KONSERNIVALVONNAN JA RAPORTOINNIN SEKÄ RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN	6
10 KAUPUNGIN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TIETOJENSAANTIOIKEUDEN TURVAAMINEN	7
11 VELVOLLISUUS HANKKIA KONSERNIJAOSTON KANTA ASIAAN ENNEN PÄÄTÖKSENTEKOA	7
12 KONSERNIN SISÄISET PALVELUT	8
12.1 Hankinnat	8
12.2 Rahoitus- ja sijoitustoiminta	8
12.3 Henkilöstöpolitiikka	9
12.4 Talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut	9
12.5 Asiakirjojen arkistointi	9
13 KONSERNITILINPÄÄTÖS	9
14 KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN HALLITUSTEN JÄSENTEN NIMITTÄMINEN SEKÄ JÄSENILLE MAKSETTAVAT KOKOUSHALVAKKIOT	10
15 KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN HYVÄ HALLINTO JA JOHTAMISTAPA	10
16 TIEDOTTAMINEN	10
17 KAUPUNKIKONSERNIN TARKASTUS	11
17.1 Tilintarkastus	11
17.2 Tarkastuslautakunta	11
17.3 Sisäinen tarkastus	11
18 KONSERNIOHJEEN VOIMAANTULO	11
LIITE 1 KONSERNIRAKENNE	12

1 JOHDANTO

Kuntalain mukaan kaupunki tytäryhteisöineen muodostaa kaupunkikonsernin. Kaupungin määräysvallassa olevat säätiöt kuuluvat myös kaupunkikonserniin. Kaupungin tytäryhteisö on yhteisö, jossa kaupungilla on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta.

Konserniohje antaa selkeän ja monipuolisen kuvan konsernirakenteesta, omistusjärjestyksestä ja konsernin toimintaan liittyvistä menettelytavoista. Konserniohje ei ylitä missään tilanteessa lainsäädäntöä eikä ohje voi velvoittaa tytäryhteisöä toimimaan sen edun vastaisesti.

2 KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE

Konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjeen tarkoituksena on luoda puitteet konserniyhtiöiden ja yhteisöjen hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille sekä lisätä toiminnan läpinäkyvyyttä, tiedon laadun parantamista ja tiedonkulun tehostamista. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kaupunkikonsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja konsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Konserniohjeella konsernijohto antaa konsernitason toimintaohjeet ja – periaatteet sekä täsmentää kaupungin, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan asemaa konsernin johtajana.

3 KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA

Konserniohje koskee Varkauden kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä kaupungin edustajat pyrkivät siihen, että kaupungin konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kaupungilla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Varkauden kaupungilla katsotaan olevan kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

- 1) enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkaiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänen enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhteisöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai
- 2) oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, joilla on tämä oikeus ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kun 1) kohdassa mainittu määräenemmistö; tai
- 3) kaupunki muuten tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa yhteisössä.

4 KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kuntalain 14 §:n mukaisesti konserniohjeen.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kaupungin tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa sekä muiden kaupungin määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Tällöinkin yhteisöjen toimielinten, toimielinten jäsenten sekä toimitusjohtajien velvoitteet ja vastuut määräytyvät kutakin yhteisöä koskevan lainsäädännön mukaan.

Osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien ohjaukseen konserniohjetta noudatetaan soveltuvin osin.

5 KONSERNIOHJEEN SITOVUUS

Kaupunkikonsernissa hyväksyttyjä konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta pakottavasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, sopimuksista tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kaupunki ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti konsernijohdolle.

Tämä konserniohje ei muuta tytäryhtiöiden, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeen noudattamatta jättäminen voi kuitenkin johtaa vahingonkorvausvastuuseen, mikäli sen noudattamatta jättämisen seurauksena on merkittävää haittaa tai vahinkoa tytäryhteisölle tai omistajalle.

6 KAUPUNKIKONSERNIIN KUULUVAT YHTEISÖT

Varkauden kaupunkikonserniin kuuluvat seuraavat kaupungin määräysvallassa olevat tytäryhtiöt sekä muut yhteisöt, joiden toiminnassa kaupunki on omalla omistuosuudellaan mukana.

Tytäryhteisö	Omistusosuus -%
Wartalo Kodit Oy	100,00
Keski-Savon Vesi Oy	100,00
Metallihovi Oy	100,00
Varkauden Taitotalo Oy	100,00
Keski-Savon Teollisuuskylä Oy	100,00
Navitas Kehitys Oy	100,00
Varkauden Aluelämpö Oy	80,10
Kiinteistö Oy Terveyskäpy	76,60
Kiint.Oy Varkauden Kongressi- ja kulttuurikeskus	51,91

Kaupungin osakkuusyhteisöillä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyyttä ja osakkuusyritystä.

Kaupungin konserniin kuuluvat seuraavat osakkuusyhteisöt:

Osakkuusyhteisöt	Omistusosuus -%
Savonia Ammattikorkeakoulu Oy	22,28
Riikinvaimo Oy	41,75
Varkauden keskusliikenneasemakiinteistö Oy	33,30
As. Oy Varkauden Rajakulma	21,20
Omistusyhteisyydet	Omistusosuus -%
Kiinteistö Oy Taulumäen Toripaviljonki	16,12
Warkop Oy	12,30

Kaupunki on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Kuntayhtymä	Omistusosuus -%
+	
Savon Koulutuskuntayhtymä	33,52
Pohjois-Savon liitto	11,22
Vaalijalan Ky	5,91
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Ky	4,93
Itä-Suomen Päihdehuollon Ky	3,30
Liikelaitoskuntayhtymä	Omistusosuus -%
+	
Keski-Savon jätehuollon liikelaitoskuntayhtymä	47,30

Lisäksi kaupunki konserniin kuuluu Varkauden Vanhaintukisäätiö, jota ei yhdistetä konsernitilinpäätökseen, vaan käsitellään liitetiedoissa.

Ohjeen liitteenä 1 on kaupungin nykyinen konsernirakenne.

7 KAUPUNGIN KONSERNIJOHTO JA TOIMIELINTEN TOIMIVALLAN JAKO

Konsernijohto, konsernijohtoon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kaupungin hallintosäännössä.

Hallintosäännön luvun 20 mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kuntalain mukaisesti, kaupunginhallitus, konsernijaosto ja kaupunginjohtaja sekä ne viranhaltijat, joiden tehtäväksi kaupunginhallitus on määrännyt vastata omistajaohjauksesta tytäryhtiöiden osalta.

Hallintosäännön 20 luvun 2 § 1 momentin mukaan konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako on seuraava:

Kaupunginhallitus

1. Vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle.
2. Vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan.
3. Määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisö kohtaisen työnjaon.
4. Antaa valtuustolle puolivuositain/neljännesvuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä.
5. Arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa sekä
6. Käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Hallintosäännön 20 luvun 2 § 3 momentin mukaan kaupunginjohtaja vastaa

- kaupunkikonsernin omistajapolitiikan toteutuksesta ja huolehtii omistajaohjauksen käytännön toteuttamisesta sekä konsernivalvontaan kuuluvien asioiden esittelystä ja raportoinnista konsernijaostolle ja kaupunginhallitukselle
- kaupunkikonsernin operatiivisesta johtamisesta kaupungin (emoyhteisön) osalta sekä seuraa omistajapolitiikan toteutumista ja ilmoittaa havaitsemistaan huomioista konsernijaostolle ja kaupunginhallitukselle

Kaupunginjohtajalla on 2 §:n mukaan oikeus käyttää puhevaltaa kaupunginhallituksen puolesta konserniohjaukseen liittyvissä asioissa. Kaupunginjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupungin määräysvallassa olevien tytäryhtiöiden kokouksissa. Tytäryhtiöiden on toimitettava etukäteen kaupunginjohtajalle kulloinkin hallituksessa käsiteltävät asiat.

Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus Navitas Kehitys Oy:n hallituksen kokouksessa on valtuuston puheenjohtajalla ja kaupunginhallituksen puheenjohtajalla.

Toimialajohtajat vastaavat omalla toimialallaan toimivien tytäryhtiöiden toiminnan seurannasta ja ilmoittavat havaitsemistaan huomioista kaupunginjohtajalle.

Hallintosäännön luvun 3 mukaisesti kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii konsernijaosto, jossa on 5 jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Konsernijaoston tehtävät hallintosäännön luvun 3 § 7 mukaisesti ovat seuraavat:

1. Seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle.
2. Antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa.
3. Nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.
4. Vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan.
5. Hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta.
6. Vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan sekä
7. Valmistelee kaupunginhallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion.

8 KAUPUNKIKONSERNIN TALOUDEN JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU JA OHJAUS

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteet, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhtiöiden kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhtiöiden toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhtiöiden taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhtiön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Kaupungin talousarvio- ja suunnitelman valmisteluvaiheessa pidetään konsernijohdon ja tytäryhtiöiden edustajien välinen neuvottelu, jossa käydään läpi talouden ja toiminnallisten tavoitteiden asettaminen sekä merkittävimmät investointihankkeet ja muut mahdolliset toimintaan ja talouteen vaikuttavat muutokset.

Kaupungin talousarviossa ja – suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhtiöiden hallitusten tulee toimittaa kaupungille sen edellyttämät tiedot tytäryhtiöiden tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohdon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet tytäryhtiöiden talousarvotietojen ilmoittamisesta kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaa varten, mm. tilivelvolliset, strategiset tavoitteet ja mittarit, sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä talous- ja henkilöstötiedot.

9 KONSERNIVALVONNAN JA RAPORTOINNIN SEKÄ RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Kaupungin tytäryhtiön ja kuntayhtymän on annettava kaupunginhallitukselle kaupunkikonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto ja konsernijaosto seuraavat säännöllisesti tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhtiön tulee antaa seurantaa varten kaupungille raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä kaupungin

talousarvion täytäntöönpano-ohjeen raportointiohjeistuksen mukaisesti. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohtolle.

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitotapaa.

Tytäryhtiöiden tulee toimittaa konsernijohtolle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

10 KAUPUNGIN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TIETOJENSAANTIOIKEUDEN TURVAAMINEN

Kaupungin luottamushenkilöillä on oikeus saada kaupungin viranomaisilta sen hallussa olevia tytäryhtiöiden toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti konsernijohtolle eli kaupunginjohtajalle tai muulle konsernivastuussa olevalle viranhaltijalle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

Salassa pidettävien asiakirjojen osalta luottamushenkilöltä pyydetään kirjallinen kuittaus siitä, että hän on vastaanottanut salassa pidettäviä tytäryhteisöä koskevia asiakirjoja.

11 VELVOLLISUUS HANKKIA KONSERNIJAOSTON KANTA ASIAAN ENNEN PÄÄTÖKSENTEKOA

Yhteisön hallituksen puheenjohtajan ja / tai toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa kirjallinen konsernijaoston kanta seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhtiöiden perustaminen
- yhtiön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen
- asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kaupunkistrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisölle asetetuista tavoitteista
- yhteisön toiminnan muuttamisen siten, että yhtiö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- toimitusjohtajan valinta, palkkio- ja palkkausjärjestelmä ja toimitusjohtajasopimus
- toimitusjohtajan muut merkittävät työsuhde- ja muut etuudet, jotka eivät sisälly johtajasopimukseen
- pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- kiinteistö- ja yrityskaupat

- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja –anto sekä vakuuksien, takauksien taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- johdannaisinstrumenttien käytön linjaukset
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen
- periaatteelliset, taloudellisesti merkittävät tai pitkäaikaiset sopimukset
- toiminnan laajakantoiset muutokset
- eläkeyhtiön valinta tai vaihtaminen
- yhtiökokoukselle tehtävät voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön noudattamasta tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä
- yhtiön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen

Lisäksi yhteisön hallituksen puheenjohtajan/toimitusjohtajan on hankittava etukäteen kaupunginjohtajalta lupa hallituksen ulkomaanmatkoihin.

Tytäryhtiön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että kaupungin kanta on haettu ja että se kirjataan pöytäkirjaan siinä hallituksen kokouksessa, missä ennakkokäsityksen alaisesta asiasta tehdään päätös.

Konsernijaoston kannan hankkiminen ei muuta tytäryhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja kantavat aina vastuun tekemistään päätöksistä ja yhtiön johtamisesta.

12 KONSERNIN SISÄISET PALVELUT

Tukipalveluja hankkiessaan yhteisöjen tulee ensisijaisesti selvittää kaupungin tai muiden konserniyhtiöiden tarjoamat palvelu sekä niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden. Tukipalveluja ovat mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja arkistointi.

12.1 Hankinnat

Kaupungilla ja kaupunkikonserniin kuuluvilla tytäryhtiöillä tulee olla yhteinen hankintastrategia ja –ohjeistus. Kaupunginvaltuuston 28.8.2017 § 59 hyväksymä hankintastrategia sitoo tytäryhtiöitä soveltuvin osin. Hankintastrategia tulee käsitellä ja hyväksyä tytäryhteisöiden toimielimissä. Kaupungin laatimia hankintasääntöjä tulee myös soveltuvin osin noudattaa tytäryhteisöissä.

Vakuutuspalvelujen hankinnassa tulee huomioida kaupunkikonsernin kokonaisuus. Tytäryhtiöiden tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää samaa meklari- ja vakuutuspalvelujen tuottajaa. Palvelujen kilpailutukset tulisi pyrkiä tekemään yhtäaikaaisesti koko konsernia koskevana.

12.2 Rahoitus- ja sijoitustoiminta

Rahoitus- ja sijoitustoiminnassa pyritään koko konsernin kannalta edullisimpiin ratkaisuihin. Konsernissa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginvaltuuston hyväksymiä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteita.

Kaupungin tytäryhtiöt voivat käyttää kaupunginhallituksen päätöksen 3.9.2012 § 203 mukaisesti eri pankkiryhmittymien konsernitiliä. Konsernilimiitti on 500.000 euroa / tytäryhteisö.

Konsernin tytäryhtiöiden tulee esittää lainoitustarpeensa kaupungille talousarvion valmistelun yhteydessä ja sopia lainoituksen järjestämistavasta.

Tytäryhtiöt eivät saa ilman kaupunginhallituksen suostumusta antaa takauksia tai muita vastaavia sitoumuksia lukuun ottamatta vuokravakuuksia tai muita vastaavia toimintaan liittyviä vakuuksia.

Kaupunki voi myöntää tytäryhtiön lainalle omavelkaisen takauksen, täytetakauksen tai toissijatakauksia kuntalain 129 § mukaan. Takauksille vaaditaan vastavakuus.

12.3 Henkilöstöpolitiikka

Kaupungin tytäryhteisöt ovat vastuullisia työnantajia, jotka toteuttavat hyvää johtamista ja huolehtivat henkilöstön hyvinvoinnista. Kaupunkikonsernin tytäryhteisöt kuuluvat hallituksensa päättämään työnantajajärjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta. Käytettävästä työehtosopimuksesta tekee päätöksen yhtiön hallitus. Henkilöstöetuudet eivät saa ylittää tytäryhtiöissä tavanomaista ja kohtuullista tasoa. Hallitus päättää toimitusjohtajan kokonaispalkasta, palkitsemisesta ja työsuhte-eduista.

12.4 Talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöiden tulee mahdollisuuksien mukaan ostaa talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut samalta palvelutuottajalta kaupungin kanssa. Mikäli kaupungin käyttämät sovellusohjelmistot eivät ole tytäryhtiön liiketoiminnan kannalta kustannustehokkaita ja raportoinnin osalta toimivia, niin yhteisen palvelutuottajan käytöstä voidaan poiketa.

12.5 Asiakirjojen arkistointi

Konserniin kuuluvien tytäryhteisöiden on tehtävä päätökset säilytettävien asiakirja-aineistojen sijoittamisesta / päätearkistoinnista. Mikäli asiakirjat sijoitetaan kaupungin arkistoon, on noudatettava soveltuvien osin kaupungin arkistonmuodostussuunnitelmaa ja ohjeita.

13 KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konserniyhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi.

Kaupunki laatii kuntalain 114 § mukaisesti konsernitilinpäätöksen, johon sisältyy konsernitase, -tuloslaskelma ja rahoituslaskelma liitetietoineen.

Konserniyhteisöjen tulee järjestää kirjanpitoa siten, että kaupunki pystyy laatimaan konsernitilinpäätöksen kuntalain vaatimassa määräajassa. Konserniyhtiöiden tulee toimittaa konsernitilinpäätöksen laatimista varten tarvittavat tiedot kaupungin taloushallintoon taloushallinnon ohjeistuksen mukaisesti.

Konserniyhteisöjen tulee noudattaa kaupungin ohjeita yhtenäisistä arvotus- ja jaksotusperiaatteista.

14 KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN HALLITUSTEN JÄSENTEN NIMITTÄMINEN SEKÄ JÄSENILLE MAKSETTAVAT KOKOUSHALKKIOT

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhtiöiden hallituksiin. Ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolainmukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhtiöiden hallituksiin voidaan nimetä kaupunkikonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kaupunkikonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

Tytäryhtiöiden hallituksella tulee olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hallituksen jäsenille maksettavien kokouspalkkioiden osalta noudatetaan kaupungin hallintosäännön määräyksiä luottamushenkilöille maksettavista palkkioista (hallintosääntö luku 31 XI osa 2 § 1 momentti, kohta 1).

Hallituksen puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maksettavasta vuosipalkkiosta päättää yhtiökokous konsernijaoston ohjeistuksen mukaisesti.

15 KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN HYVÄ HALLINTO JA JOHTAMISTAPA

Konserniyhtiöiden tulee hyväksyä yhtiössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet siten, että ne varmistavat, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

16 TIEDOTTAMINEN

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kaupungin on tiedotettava kaupungin toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kaupungin toiminta käsittää kaupungin ja kaupunkikonsernin osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Yhteisön tai säätiön on annettava tiedotusta varten kaupungin konsernihallintoon tiedotuksesta vastaavan viranhaltijan ohjeiden mukaiset tiedot. Ennen tietojen antamista yhteisön tai säätiön on arvioitava, voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

Yhteisön tai säätiön on myös oma-aloitteisesti tiedotettava toiminnastaan ja taloudestaan. Yhteisön tai säätiön on informoitava kaupunkia ennen merkittävän asian julkiseksituloa. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kaupungin puolella kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kaupungin yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

17 KAUPUNKIKONSERNIN TARKASTUS

17.1 Tilintarkastus

Kaupungin tytäryhtiöiden tilintarkastajaksi valitaan kaupungin tilintarkastusyhteisö. Kaikkiin kaupungin tytäryhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, vaikka yhteisöä koskevat säännökset sallisivat myös toiminnantarkastajan valitsemisen. Asia tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä.

17.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta laatii suunnitelman konserniyhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä ja huolehtii tilintarkastuksen kilpailutuksesta.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kaupunkikonsernin tuloksellisuuden arviointia varten.

Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhtiön toimitusjohtajan ja / tai hallituksen puheenjohtajan kuultavaksi kaupungin tarkastuslautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

17.3 Sisäinen tarkastus

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada tytäryhteisöltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhtiön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallin järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

18 KONSERNIOHJEEN VOIMAANTULO

Tämä konserniohje tulee voimaan 1.11.2017 alkaen ja sillä kumotaan kaupunginvaltuuston 8.12.2008 § 319 hyväksymät konserniohjeet. Konserniohjetta on päivitetty kaupunginvaltuustossa 28.5.2018 § 42. Ohjetta päivitetään ja tarkennetaan tarpeen mukaan valtuuston päätösten mukaisesti.

LIITE 1 KONSERNIRAKENNE

